

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ostrava-Poruba, Dětská 915

Dětská 915, 708 00 Ostrava-Poruba

Identifikátor školy:600 145 352

Termín konání inspekce: 4. – 7. květen 2004

Čj.:	n1353/04-5177
Signatura:	kn6cx144

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, chemii, fyzice, českém jazyce, občanské výchově, vlastivědě přírodovědě a zeměpisu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v době inspekce
- ❖ Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Posuzování rovných příležitostí mužů a žen“
- ❖ Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Prevence sociálně patologických jevů“

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Ostrava-Poruba, Dětská 915 byla zřízena jako příspěvková organizace usnesením Obvodního zastupitelstva městského obvodu Poruba ze dne 12. 12. 1995 s účinností od 1. 1. 1996. Sdružuje základní školu s kapacitou s kapacitou 750 žáků a školní družinu s kapacitou 150 žáků. Ke dni inspekce bylo do tří oddělení zařazeno 68 žáků. Škola nemá vlastní školní jídelnu, zřízena je pouze výdejna stravy.

Do školy docházejí žáci ze spádové oblasti a hlavně do sportovních tříd i z jiných částí města a okolních obcí. Ke dni inspekce navštěvovalo školu celkem 614 žáků rozdělených do 27 tříd. Průměrná naplněnost činí 21 žáků na třídu.

Výchovně-vzdělávací proces probíhá podle učebního dokumentu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve vybraných třídách v 6. – 9. ročníku (VI. C, VII. C, VIII. C a IX. C) podle učebního dokumentu čj. 29738/96-22-50 (rozšířená výuka tělesné výchovy). Ve 4. ročníku je zařazen jedna specializovaná třída pro žáky se specifickými poruchami učení.

Rada školy byla zřízena k 1. 7. 1997.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve škole pracuje celkem 41 pedagogických pracovníků, z toho 3 vychovatelky školní družiny. Požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost nespĺňuje celkem 5 pedagogů. Ředitelka školy je ve funkci od 1. 1. 1992. Její aprobaci je matematika zeměpis a má 40 let praxe. Výchovná poradkyně vystudovala učitelství pro 1. stupeň základní školy a absolvovala dvouleté kvalifikační studium výchovného poradenství. Ve funkci je od roku 2000. Úvazky jednotlivých pedagogů jsou sestaveny tak, aby byla využita jejich odbornost. Přesto ale někteří vyučují předměty mimo svoji aprobaci.

Kompetence a povinnosti vedoucích pracovníků jsou rovnoměrně rozděleny, což zajišťuje účinné řízení. V době inspekce byla zástupkyně ředitelky pro 2. stupeň dlouhodobě nemocná a od začátku školního roku ředitelka jmenovala do této funkce jako zástup jinou zkušenou učitelku. Zpracovaný organizační řád je jasný a jeho součástí je přehledné schéma. Společně s provozním řádem tvoří ucelený řídicí systém. Rozděluje školu na jednotlivé úseky a určuje

nižší a vyšší stupně řízení. Širší vedení školy doplňuje výchovná poradkyně, vedoucí školní družiny, vedoucí ekonomického a provozního úseku. Pracovní náplně stanoví všem jasně pracovní povinnosti a také kompetence vycházející z funkčního zařazení. Organizace činnosti školy se dlouhodobě opírá práci předmětových komisí a metodických sdružení. Jejich působení se projevuje zejména v oblasti organizování (soutěže, školní akce), materiálně-technického zajištění výuky a také v kontrole učebních osnov, plánování učiva a koordinaci práce učitelů jednotlivých předmětů. Přináší do výuky nové podněty, které samostatně realizují (den Země, Halloween). Řada pedagogů působí jako vedoucí praxe studentů učitelství Ostravské univerzity. Vyučující jsou informováni o svých úkolech a veškerém dalším dění ve škole formou porad, informačních nástěnek a internetové sítě. Informační systém je funkční a odpovídá potřebám školy.

Pedagogický sbor se postupně obnovuje, převážně prostřednictvím odchodu pracovníků do důchodu. Začínajícím učitelům jsou přiděleni uvádějící učitelé, kteří sestavili a vedení školy předložili ke schválení plány práce s těmito pedagogy. Provoz školy zajišťuje 7 správních zaměstnanců, kteří jsou přímo podřízeni ředitelce.

Ředitelka ve spolupráci s užším vedením školy sestavila celoroční plán práce, který je rozpracován do dílčích plánů. Součástí je i plán kontrolní a hospitační činnosti zahrnující všechny oblasti práce školy. Stanovuje konkrétní úkoly pro všechny pracovníky, odpovědnost, termíny plnění a způsob kontroly. Kontrolu výchovně vzdělávacího-procesu mají na starosti ředitelka společně se zástupkyněmi, částečně zapojují předsedy předmětových komisí a metodických sdružení (přenos poznatků a závěrů hospitační činnosti). Hospitační činnost je rozložena do celého školního roku. Zaměřuje se nejen na samotný průběh výchovně-vzdělávacího procesu, ale zahrnuje i kontrolu dokumentace, plnění učebních osnov konfrontací s tematickými plány a zápisy v třídních knihách. Zápisy obsahují hodnocení, závěry a doporučení vedoucí ke zlepšení výuky. Vyučující jsou se závěry prokazatelně seznámeni bezprostředně po hospitaci a v souhrnu na pedagogických radách. Součástí plánu práce je i rozsáhlý program kulturně-vzdělávacích akcí.

Dlouhodobé koncepční záměry školy se orientují na další zlepšení podmínek pro výuku tělesné výchovy, vybudování odpočinkového centra na školní zahradě a vybavení dalšími počítači a jejich umístění přímo ve třídách.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí potřebami školy a vychází rovněž ze zájmů vyučujících. Vzájemné předávání informací a zkušeností mezi učiteli je zajištěno prostřednictvím předmětových komisí a metodických sdružení, rezervy jsou v kontrole aplikace získaných poznatků ve vyučovacím procesu.

Vedení vytvořilo nástroje pro hodnocení pracovníků školy. Kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu jsou dostatečně motivující a současně umožňují diferenciaci. Škola uplatňuje prvky autoevaluace.

Personální podmínky výchovy a vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy je součástí městské zástavby. Byla postavena v roce 1959. Má k dispozici 27 kmenových a 6 odborných učeben. Učebna výpočetní techniky je vybavena celkem 26 počítači, z nichž 10 škola získala v rámci projektu Internet do škol. Jsou připojeny k internetu, stejně jako dalších 10 počítačů umístěných v kancelářích vedení školy a v kabinetech. Ze dvou jazykových učeben jen jedna má potřebné vybavení. Učebna fyziky a chemie nemá

rozvody plynu a elektřiny. Je propojena se skladem chemikálií. Dále škola využívá cvičnou kuchyň, odbornou učebnu výtvarné výchovy, školní dílnu a polooborné učebny hudební výchovy a přírodopisu. Celkově prostorové podmínky odpovídají základním potřebám vzdělávání a výchovy. Velmi dobré podmínky má škola pro výuku tělesné výchovy. K dispozici má dvě tělocvičny, venkovní atletický areál (běžecký ovál, doskočiště a travnaté hřiště). V sousedství jsou dvě sportovní haly, které využívají především žáci sportovních tříd. Vybavení sportovním nářadím a náčiním plně odpovídá potřebám výuky ve standardních i sportovních třídách. Je plánována rekonstrukce venkovního sportovního areálu. Část pozemku u školy společně se skleníkem je využívána pro pěstitelské práce.

Učebny jsou vybaveny převážně starším a z části renovovaným nábytkem. Společenskovědním předmětům se vyučuje v kmenových třídách, cizím jazykům také ve dvou malých místnostech zařízených jako odborné jazykové učebny. Třídy jsou zařízeny běžným starším školním nábytkem, jazykové učebny jsou vybaveny nástěnnými pomůckami s cizojazyčnou tematikou a je zde možnost používat magnetofon a videopřehrávač trvale instalovaný v jedné z učeben; druhá je zařízena speciálním nábytkem se sluchátkovým okruhem. Vybavení didaktickou technikou a pomůckami pro humanitní předměty je na standardní úrovni (např. mapy, historické mapy, atlasy, slovníky, jazykový audioprogram, videoprogram, počítačové programy a internet pro individuální nebo skupinovou práci v počítačové učebně). Žáci mají dostatek moderních učebnic, cvičebnic, pracovních sešitů a literárních čítanek, další literaturu si mohou půjčovat ve školní knihovně s přibližně 1300 svazky. Informační centrum škola nemá vybudováno, využívá blízkosti městské knihovny, jejíž prostory žáci navštěvují také v rámci výuky.

Interiér budovy odpovídá jejímu stáří. Je zřejmá snaha vylepšit celkovou estetickou úroveň. V rámci finančních možností dochází k postupné modernizaci prostor i vybavení.

Žáci mají dostatek učebnic do všech předmětů. Nejedná se vždy o učebnice nejmodernější, ale vedení školy se snaží o jejich obnovu v návaznosti na požadavky metodických orgánů. Obdobná je situace v oblasti odborné literatury pro žáky vyučující. Zvláště množství doplňkové literatury encyklopedického charakteru není dostatečné. Učební pomůcky umístěné v kabinetech a z části ve třídách jsou funkční, ale převažují pomůcky staršího data výroby. Množství a sortiment moderních učebních pomůcek do většiny předmětů není dostatečné. Didaktickou techniku škola postupně doplňuje a modernizuje, její množství a sortiment není v dostačující. Velká část je umístěna v kabinetech a ve skladu a tím je omezeno její využití.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají k dispozici učebnice a pomůcky v souladu s doporučením odborníků.

Školní družina má pouze jednu svoji učebnu, a z toho důvodu využívá i kmenové učebny.

Oblast materiálně-technického zabezpečení je součástí plánu kontrolní činnosti ředitelky školy i jejích zástupkyň.

Materiálně technické podmínky výchovy a vzdělávání jsou hodnoceny jako dobré s pozitivou v oblasti tělesné výchovy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

V 1. – 9. ročníku je realizován vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2 s platností od 1. 9. 1996 ve znění úprav čj. 25018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. a úpravy čj. 31172/2002-22 s platností od 1. 9. 2003, včetně poznámek

V 6. – 9. ročníku ve třídách s označením VI. C, VII. C, VIII. C a IX. C se výuka řídí učebním plánem pro třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50 ze dne 30. dubna 1996. Součástí vzdělávacích programů jsou individuální vzdělávací plány pro žáky se specifickými poruchami učení zpracované na základě doporučení odborníků. Náprava je vedena proškolenými pedagogy v doporučeném rozsahu.

Výuka probíhá v souladu s výše uvedenými učebními plány vzdělávacího programu Základní škola.

Výchovně-vzdělávací proces se řídí platnými učebními dokumenty aplikovanými na školní rok 2003/2004. V 8. a 9. ročníku je učební plán rozšířen o jednu hodinu týdně v souladu s pokynem MŠMT čj. 31172/2002-22 s platností od 1. 9. 2003, a to v 8. ročníku o jednu hodinu matematiky a v 9. ročníku o jednu hodinu konverzace z cizího jazyka. V 7. – 9. ročníku jsou realizovány volitelné předměty informatika, seminář ze společensko-vědních předmětů, konverzace z anglického jazyka, pohybové a sportovní aktivity a domácnost. Je zřízen nepovinný předmět sborový zpěv. Kromě toho škola organizuje práci ve 22 kroužcích, v nichž je zapojeno 328 žáků.

Srovnání učebního plánu s rozvrhem hodin a třídními knihami potvrzuje jednotnost plánů a reálné skutečnosti. Tématické plány jsou v souladu s osnovami. Veškerá kontrolovaná povinná dokumentace v základní škole je vedena na předepsaných nosičích dat, má velmi dobrou vypovídací hodnotu a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Vedení školy kontroluje naplňování učebních osnov v rámci plánu kontrolní a hospitační činnosti a ve spolupráci s metodickými orgány.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Stavba rozvrhu hodin odpovídá požadavkům psychohygieny. Školní řád obsahuje všechny vyhláškou stanovené okruhy a má výchovný charakter. Jsou v něm v rovnováze zastoupena základní práva a povinnosti žáků. Vypracovaný informační systém v základní škole je vůči žákům, rodičům a veřejnosti funkční.

Spolupráce s rodiči má velmi dobrou úroveň. Informační systém využívá převážně tradiční postupy doplněné školním časopisem a webovými stránkami s prezentací školy. Upřednostňován je většinou osobní kontakt, ve kterém rodiče vyjadřují své připomínky a přání. Pravidelné jsou rodičovské schůzky. Bohatý plán společných akcí a výletů je součástí ročního programu.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství se zaměřuje na oblasti profesionální orientace žáků, péče o žáky s vývojovými poruchami učení a chování a prevence negativních jevů. Systém zajištění jednotlivých oblastí je promyšlený a funkční, konkrétní termínované aktivity jsou součástí celoročního plánu. Výchovná poradkyně realizuje vhodnými prostředky a formami činnost poradenskou, informační a metodickou, kterou směřuje k žákům, rodičům i pedagogickým pracovníkům. Koordinuje spolupráci vyučujících a učitelů provádějících nápravu specifických poruch učení integrovaných žáků a spolupracuje s vnějšími partnery. Odpovídající pozornost věnuje žákům z méně podnětného sociálního prostředí.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Ve škole bylo v době inspekce 54 integrovaných žáků se specifickými poruchami učení. Reeducace poruch je zajištěna v 15 skupinách, materiální předpoklady jsou vytvořeny (včetně výukových programů). Ve škole je jedna speciální třída (dyslektická) pro žáky 4. ročníku. Navštěvuje ji 13 žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

V průběhu inspekce se uskutečnilo celkem 7 hospitací v tělesné výchově na 1. i 2. stupni. Byly navštíveny hodiny ve standardních i sportovních třídách. Cíle výuky vyučující ve všech případech stanovili vhodně a přiměřeně vzhledem k aktuálnímu stavu třídy a věku žáků. V průběhu výuky je konkretizovali. Učivo vhodně navazovalo na předcházející témata.

Všichni vyučující ve sledovaných hodinách splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Učitel, který má na starosti sportovní třídy, je navíc držitelem licence trenéra I. třídy. Výuka byla vedena odborně i věcně správně.

Tělocvičny jsou vybaveny potřebným sportovním náradím a náčiním a umožňují plnění všech témat zařazených v osnovách. Spotřební sportovní materiál je k dispozici v potřebném množství a škola jej podle požadavků postupně doplňuje. Venkovní sportovní areál vyhovuje potřebám základní školy a navíc je plánována jeho zásadní rekonstrukce a modernizace. Výhodné je umístění dvou sportovních hal v bezprostřední blízkosti školy.

Vnitřní členění všech sledovaných hodin umožňovalo efektivní využití vyučovacího času. Převažovaly aktivní činnosti, při nichž vyučující umožňovali žákům objevovat zákonitosti pohybových aktivit, odhalovat a korigovat případné chyby a nedostatky. Byly vhodně zařazovány různé varianty výuky frontální, skupinové a individuální. Vyučující organizovali výuku tak, aby měli neustálý přehled o všech žácích a prováděných činnostech a zároveň se mohli individuálně věnovat jednotlivcům a tempo výuky přizpůsobovat jejich možnostem. Tématické plány zpracované na školní rok 2003/2004 jsou zpracovány tak, aby byly plněny osnovy, mohly být využity materiální a prostorové podmínky a bylo možné reagovat na povětrnostní podmínky a plánované sportovní akce. Zvláště sportovní třídy mají zpracovány tematické plány v souladu se specifickými potřebami těchto žáků a je v nich velmi dobře skloubena školní výuka se sportovními aktivitami.

Vyučující uplatňovali vhodné formy motivace, žáci byli aktivní a projevovali zájem o výuku.

Vyučovací hodiny se vyznačovaly jednotnými pravidly vzájemné komunikace v rovině učitel-žák a také komunikace mezi žáky navzájem. Tato pravidla byla jednoznačně akceptována. Žáci měli možnost vznášet dotazy, vyjádřit vlastní názor a tím se zvyšovala kvalita vzájemných vztahů. Vyučující kladli důraz na bezpečnost žáků.

Hodnocení žáků probíhalo průběžně formou pochvaly nebo upozornění na nedostatky, případně vyučující zaznamenávali výkony. Velmi kladně byla hodnocena aktivita, snaha a pokrok v prováděných činnostech. V závěrečné části hodin (ale i průběžně) měli žáci možnost vzájemného hodnocení a sebehodnocení.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání v tělesné výchově jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré, na druhém stupni pak jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 1. stupni základní školy

Během inspekce byla sledována výuka předmětu ve třídách 1. – 5. ročníku, kde jej vyučují čtyři plně kvalifikované učitelky. Příznivé personální podmínky pozitivně ovlivnily odbornou i metodickou správnost výuky.

Časové rozvržení učiva odpovídá požadavkům učebních osnov. Vyučující mají zpracovány tematické plány, které vycházejí z učebních osnov. Příprava na jednotlivé hodiny byla kvalitní, výukové cíle sledovaných hodin byly stanoveny přiměřeně a vhodně s ohledem na aktuální stav třídy.

Všechny učitelky vynikaly v oblastech volby a uplatnění vhodných vyučovacích metod, respektovaly zásady psychohygieny výuky, většinou se snažily vhodně motivovat žáky a používaly vhodně postupy při hodnocení žáků.

Výuka probíhala v prostředí běžných tříd vybavených starším žakovským nábytkem. Vedle učebnic byly použity i další pomůcky obrazové a textové. Nejvíce využívanými didaktickými pomůckami jsou v gramatické složce předmětu tabelární pomůcky a pracovní listy. Ve čtení pracovali žáci s knihami ze žakovské knihovny.

Při práci s žáky převažoval frontální způsob výuky, který vyučující dovedly ve fázi procvičování a upevňování učiva vhodně doplnit individuálním přístupem k žákům. Tempo výuky respektovalo možnosti žáků. Vhodně byla zařazována relaxace. Vnitřní členění hodin umožňovalo efektivní využití vyučovacího času a učitelky se snažily často a operativně činnosti měnit. Aktivní účast žáků se projevovala nejvýrazněji ve fázi opakování. Vyučující jim dávaly prostor k procvičování, vyvozování a uplatňování znalostí a zkušeností. Jazykové vyučování preferuje praktické zvládnutí a upevnění gramatického učiva. Soustředilo se nejen na zapamatování gramatických pouček a procvičování mluvnice, vycházelo i z konkrétního jazykového materiálu. V hodinách čtení vycházely vyučující z informací, prožitků a dojmů, které žáci získali četbou a interpretací literárních textů. Cíleně rozvíjely vnímání a estetické citění, účelně uplatňovaly mezipředmětové vztahy a vytvářely dobré podmínky pro vyjadřování vlastních názorů a postojů.

Žáci byli ukázněni a chovali se přirozeně, respektovali pravidla komunikace. Přístup vyučujících k žákům byl klidný a vstřícný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou v úhrnu hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 1. stupni základní školy

Výuka byla sledována u dvou učitelů ve 3. - 5. ročníku. Pedagogové splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Učitelé využívali vstupních motivačních metod, které vycházely z aktualizace učiva a životních zkušeností žáků. Při průběžné motivaci vhodně zařazovali mezipředmětové vztahy. Ve všech sledovaných hodinách byla motivace účinná a udržovala žáky v aktivitě.

Hodnocení následovalo ihned po skončení žákova výkonu a respektovalo jeho individuální schopnosti. Bylo převážně pozitivní, obsahovalo analýzu chyb a případných nedostatků.

Předložené časově tematické plány vycházejí z učebních osnov jednotlivých ročníků a zabezpečují kontinuitu výuky předmětu. Promyšlená příprava a připravené učební pomůcky umožnily pedagogům splnit stanovené výukové cíle

Struktura sledovaných hodin odpovídala aktuálnímu složení tříd. Frontální výuka se střídala se skupinovou výukou i samostatnou prací žáků. Zvolené formy odpovídaly náročnosti učiva. Žáci byli vedeni k rozvíjení matematických představ, k verbálnímu komentování početních operací a k aplikaci početních dovedností ve slovních úlohách. Použité vyučovací metody ve všech hospitovaných hodinách odpovídaly probíraným tématům a vedly ke splnění stanovených výukových cílů.

Na průběh vzdělávání příznivě působil empatický přístup všech vyučujících, kteří se snažili po celou dobu výuky vést žáky k pořádku a spolupráci, pozitivně působit na jejich osobnost.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v humanitních předmětech český jazyk, anglický jazyk, dějepis a občanská výchova

Hospitace proběhly v hodinách českého jazyka, anglického jazyka, dějepisu a občanské výchovy na 1. a 2. stupni ZŠ. S výjimkou jednoho učitele anglického jazyka jsou ostatní učitelé plně kvalifikováni pro výuku na příslušných stupních ZŠ, což se příznivě projevilo na kvalitě hospitované výuky.

Výuka společenskovedních předmětů a cizích jazyků probíhá v týdenní hodinové dotaci odpovídající vzdělávacímu programu Základní škola. V devátém ročníku je v rámci disponibilní dotace přidělena jedna hodina konverzacím v anglickém a německém jazyce.

Kontrolou tematických plánů, které učitelé zpracovávají na základě požadavků ředitelky školy, byl prokázán soulad obsahu výuky s předepsanými plány a osnovami.

Vyučující byli na hodiny dobře připraveni, stanovené výukové cíle odpovídaly věku žáků a aktuálnímu stavu třídy. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány.

Výuka probíhala v kmenových třídách a v jazykových učebnách. Kmenové třídy jsou světlé, dobře osvětlené zářivkami, s okny opatřenými fungujícími žaluziemi, s různou estetickou úrovní výzdoby od velmi dobré na 1. stupni až po nedbalou výzdobu v některých učebnách 2. stupně. V některých třídách je možno vidět zdi a školní nábytek poškozené nevhodným zacházením ze strany žáků – židle bez nohou pohozená v koutě, utržená sedačka, lavice bez židlí. Jazykové učebny malých rozměrů skýtají příjemné pracovní prostředí s nástěnnými názornými pomůckami.

Vyučovací hodiny měly členitou strukturu. Frontální výuka střídána ústními nebo písemnými úkoly k řešení individuálnímu nebo skupinovému. Metody dialogické podporovaly aktivitu žáků a dávaly jim prostor pro vyjádření vlastního názoru. V cizojazyčné výuce byl použit magnetofon s audioorálními programy k procvičování poslechu s porozuměním. Tempo výuky sledovaných předmětů bylo přiměřené. Žáci měli k dispozici moderní učebnice, atlasy, případně pracovní sešity a slovníčky. Používání názorných pomůcek a doplňkových materiálů žáky pozitivně motivovalo. Potřeby žáků s vývojovými poruchami učení byly respektovány.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byla přirozená. Učitelé poskytovali žákům dostatek možností k projevení vlastního názoru. V cizojazyčné výuce byl dorozumívacím prostředkem cizí i mateřský jazyk. Vyjadřovací schopnosti žáků byly rozdílné. Žáci měli většinou dobře zvládnutou probranou slovní zásobu a uměli používat

jednoduchou frazeologii. Celkový projev vyučujících všech humanitních předmětů byl na požadované úrovni.

Výuka sledovaných předmětů byla z hlediska psychohygieny v rozvrhu zařazena většinou do dopoledních hodin s výjimkou výuky několika hodin cizího jazyka ve třídách 1. stupně zařazených do pátých a šestých vyučovacích hodin.

Výuka probíhala v korektní pracovní atmosféře, žáci většinou aktivně spolupracovali, kázeňské problémy po dobu inspekce nebyly zaznamenány.

Prověřování vědomostí a dovedností s následnou klasifikací bylo prováděno jen v některých vyučovacích hodinách. Závěrečné hodnocení práce v hodinách a sebehodnocení většinou nebylo prováděno, výjimku tvořila jedna hodina občanské nauky, kde učitelka provedla příkladným způsobem závěrečné hodnocení hodiny za aktivní spoluúčasti žáků. Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány standardním způsobem – ústní a písemné zkoušení (diktáty, testy, prověrky slovní zásoby, domácí projekty). Ověření znalostí probíhá průběžně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované výuce humanitních předmětů jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika, fyzika, chemie a informatika.

Hospitace proběhly u osmi vyučujících ve třídách 6. – 9. ročníku. Celkový počet hodin jednotlivých předmětů stanovený učebním plánem na čtyřleté období je alespoň v minimálním počtu dodržen. Učivo v hospitovaných hodinách bylo součástí učebních osnov a vyučovaného tematického celku. O žácích se specifickými poruchami učení jsou vyučující informováni, reakce na tuto skutečnost byla za strany vyučujících minimální.

Personální zajištění odpovídá požadavkům na odbornou a pedagogickou způsobilost. V době inspekce byla vyučující chemie v nemocenském stavu, výuka byla zajištěna důchodkyní s odpovídající kvalifikací. Jednotlivé předměty jsou přiděleny učitelům s příslušnou aprobačí.

Pracovní prostředí kmenových učeben je málo podnětné. Žákům nejsou zpřístupněny nástěnné metodické pomůcky, pomocné materiály k aktuálnímu učivu zhotovené svépomocí byly spíše výjimkou. Odborná učebna fyziky a chemie nemá potřebné technické zázemí a stávající vybavení odborných kabinetů zcela nevyhovuje požadavkům na názornost a vědeckost výuky. Počet pracovišť, kterými je vybavena učebna informatiky, poskytuje možnost samostatné práce jednotlivým žákům, programové vybavení je dostatečně pestré. Zjištěný stav potvrzuje, že výuka nemá potřebnou oporu v materiálním vybavení. Vhodné učební pomůcky podpořily názornost výuky v jedné hodině matematiky. Málo efektivní byl demonstrační pokus ve fyzice a neúměrně dlouhý zápis učiva.

Ve všech hospitovaných hodinách pracovali učitelé s celými kolektivy, pouze v jedné hodině byla účelně zařazena práce ve skupinách. V matematice poměrně často žáci řešili v delších časových úsecích typově stejné, nediferencované úlohy. Účinnost této formy práce byla poměrně nízká, žákům nebyly vytvořeny přiměřené podmínky pro uplatnění individuálních předpokladů. Tempo výuky určoval učitel, relaxační prvky zařazovány nebyly. Z hlediska celkového pojetí výuky lze usuzovat na dosud malou orientaci v současných výukových trendech.

Na vhodnou a dostačující úvodní motivaci pak v průběhu hodin navazovali jen někteří učitelé. Pozitivní roli sehrávalo klidné pracovní prostředí a individuální pomoc vyučujících. V informatice žáky aktivizovalo vhodně zvolené téma a možnost prezentace úkolu. Pouze v jedné ze sledovaných hodin byli žáci vyzváni ke vzájemné spolupráci.

Klima tříd bylo příznivé, kázeňské přestupky zaznamenány nebyly. Prostor pro vyjádření vlastního názoru vytvářeli vyučující v rozdílné míře. Pokud probíhala diskuse pak pouze ve směru učitel-žák. Zájem žáků vzbuzovali učitelé otázkami, kde mohli žáci uplatnit své dosavadní životní zkušenosti, problémové otázky podporovaly tvorbu systému znalostí.

V některých hodinách matematiky učitelé klasifikovali samostatnou práci, případně individuální výkon žáka u tabule. Poskytnutím výsledků úloh umožnili žákům sebekontrolu, často ale pouze nejrychlejším z nich. Hodnocení ostatních převáděli do následující hodiny, což je zejména při ověřování aktuálního stavu znalostí neúčelné. Zcela scházelo závěrečné hodnocení práce kolektivu případně jednotlivců. Některé hodiny nebyly ani řádně ukončeny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výše uvedené skupině sledovaných předmětů jsou hodnoceny jako dobré s výhradami k materiální podpoře výuky a jednotvárnosti aplikovaných forem a metod práce.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v souhrnu hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola zjišťuje výsledky vzdělávání prostřednictvím vlastních testů a písemných prací, které sestavují jednotliví vyučující do svých předmětů, předmětové komise, metodická sdružení a vedení školy. Využívány jsou i testy SCIO. Evaluační nástroje nejsou ve všech případech popsány a systematicky rozpracovány. Z písemných dokumentů nejsou zřejmá opatření, která by se promítala do obsahu a cílů vzdělávání a používaných metod a forem práce. Ve výroční zprávě škola zveřejňuje souhrnné výsledky výchovy a vzdělávání ve formě tabulek prospěchu a chování žáků.

V přírodovědných předmětech si výsledky učení v jednotlivých předmětech ověřují učitelé průběžně. Čtvrtletní práce z matematiky připravují společně a využívají je současně ke srovnávání úrovně jednotlivých tříd. Potřebu analýzy výsledků vnímají jednotliví vyučující rozdílně, zpravidla pouze vyjádří procento úspěšnosti řešení jednotlivých příkladů. Výsledky jsou předkládány vedení školy, zpětná vazba není doložitelná.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Minimální preventivní program vypracoval metodik prevence, program byl schválen ředitelkou školy. V rámci programu jsou uskutečňovány rozhovory s žáky, rodiči a učitel. Ve škole je nástěnka věnovaná problematice šikany a schránka důvěry. V každé třídě je leták nabízející pomoc při šikaně. Program je dále zaměřen na preventivní aktivity vůči žákům ve vyučování zařazením témat o drogách a závislostech a zdravém životním stylu do tematických plánů. Do aktivit prevence jsou zapojeni všichni vyučující, zejména vyučující rodinné výchovy a občanské výchovy. Pravidelně jsou této problematice věnovány třídnické hodiny. Žáci druhého stupně se účastní dlouhodobého preventivního programu „Bud' OK“(společnost Renarkon). Školní metodik absolvoval *Základní vzdělání preventistů* a absolvoval dvouleté studium na Filozofické fakultě UP v Olomouci se zaměřením na prevenci sociálně patologických jevů. Absolvuje pravidelné semináře školních metodiků prevence na pedagogicko-psychologické poradně.

Záznamy o šetření týkajících se sociálně patologických jevů jsou vedeny. Bylo projednáno 14 podnětů, 7 podnětů potvrdilo šikanu. Všechny podněty byly projednány s rodiči žáků, o jednání byly vedeny zápisy.

Školní metodik se zabývá protidrogovou tematikou, řešením dalších projevů sociálně patologických jevů a s výchovnou poradkyní spolupracuje při řešení výchovných problémů

žáků. Projevy negativního chování (šikana, agrese) jsou řešeny vhodným způsobem bezodkladně. Čestnost negativních jevů se nezvyšuje.

Řád školy obsahuje ustanovení o povinnosti chránit zdraví své i spolužáků a o zákazu zneužívání návykových látek v areálu školy. Neobsahuje konkrétní ustanovení o potírání projevů rasismu a šikany, nejsou stanoveny sankce za porušení zmíněných ustanovení.

Žákům tříd 7. – 9. ročníku byl zadán inspekční dotazník *Jaké je to být žákem této školy?* Z výsledků vyplývá, že většina žáků chodí do školy rádo a ve třídě si se spolužáky rozumí. Žáci se chovají vůči sobě přátelsky. S vyučujícími si rozumí a mohou se bez obav zeptat, když něčemu nerozumí. Žáci vědí, který učitel jim pomůže v případě problémů. Jsou přesvědčeni, že v případě nehody se o ně učitelé postarají. Učitelé žákům vysvětlují nebezpečnost drogových látek a závislost na nich. Činnost v kroužcích hodnotí polovina žáků jako zajímavou. Žáci vědí u koho by našli pomoc v případě šikany. Na otázku zda byl dotazovaný v tomto školním roce šikanován, odpovědělo kladně 5,6 % žáků. 3 % žáků uvedlo, že v tomto roce někoho ve škole šikanovalo.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů dlouhodobě zabývá. Přijatý systém je účinný.

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce *Posuzování rovných příležitostí mužů a žen*. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce budou souhrnně zveřejněna ve Výroční zprávě ČŠI za školní rok 2003/2004.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Ostrava-Poruba, Dětská 915 vydaná Obvodním zastupitelstvem městského obvodu Poruba, č. 133/7 dne 29.října 2002 je v souladu s aktuálním Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 10 571/03-21.

Klima školy umožňuje všeobecný rozvoj žáků.

Škola dosahuje velmi dobrých sportovních výsledků v regionálních a v některých sportech (hlavně v ledním hokeji) i celostátních soutěžích. Žáci se pravidelně umísťují na předních místech v olympiádách a výtvarných a hudebních soutěžích. Vyčerpávajíc přehled úspěchů je uveden ve výroční zprávě školy.

Rada školy se vyjadřuje k rozpočtu, k hospodaření školy, k provozním problémům a pomáhá je řešit. Vedle ní existuje „Sdružení rodičů“, které spolupracuje na utváření koncepce školy a vznáší připomínky k výchovně-vzdělávacímu procesu. Rodiče se podílejí na organizaci a zabezpečení školních výletů a sportovních akcí.

Škola je zařazena do projektu „Intenzifikace sportovních tříd“. Na velmi dobré úrovni je spolupráce se sportovním oddílem HK SAREZA. Funkci hlavního trenéra vykonává jeden z učitelů tělesné výchovy.

Od roku 1998 je škola fakultní školou Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Pravidelně zde probíhá praxe studentů.

Další spolupráce probíhá s odborem ochrany dětí a mládeže, policií ČR a městskou policií.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 10 571/03-21 ze dne 22. července 2003 s účinností od 1. ledna 2003.
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Ostrava-Poruba, Dětská 915) vydaná Obvodním zastupitelstvem městského obvodu Poruba č. 133/7 dne 2. října 2002 včetně přílohy č. 1 ze dne 26. června 2003 a dodatku č.1.ze dne 26. června 2003.
3. Třídní knihy 1. – 9. ročníku zavedené pro školní rok 2003/2004.
4. Třídní výkazy 1. – 9. ročníku.
5. Katalogové listy žáků navštěvujících školu ve školním roce 2003/2004
6. Platný rozvrh hodin a úvazky učitelů.
7. Učební plán realizovaného vzdělávacího programu Základní škola platný pro školní rok 2003/2004.
8. Učební plán realizovaného vzdělávacího programu Základní škola pro třídy z rozšířeným vyučováním tělesné výchovy pro školní rok 2003/2004.
9. *Organizační měrnice* platné ve školním roce 2003/2004 ze dne 12. ledna 2004.
10. Poslední jmenování ředitele školy z roku 1996.
11. *Řád školy* schválený pedagogickou radou dne 29. srpna 2003.
12. Záznamy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2003/23004.
13. Rozhodnutí ředitele o odkladech školní docházky na školní rok 2003/2004.
14. Protokoly o komisionálních zkouškách (opravné zkoušky, přezkoušení žáka na žádost rodičů).
15. Dokumentace integrovaných žáků s vývojovými poruchami učení včetně individuálních vzdělávacích plánů.
16. Personální dokumentace všech učitelů-doklady o nejvyšším vzdělání, dalším vzdělávání, vzdělání, náplň práce odpovídající pracovnímu zařazení včetně kompetencí.
17. Kritéria pro stanovení nenárokových složek platu.
18. Plán kontrolní činnosti a hospitační činnosti.
19. *Plán práce školy na školní rok 2003/2004* a jeho přílohy: plán výchovného poradenství, školní družiny, dopravní výchovy, personálního rozvoje pedagogických pracovníků, preventivní program.
20. *Koncepční cíle v období 2003-2005.*
21. *Provozní řád školy* ze dne 29. srpna 2003.
22. *Pracovní řád pro zaměstnance Základní školy, Ostrava-Poruba, Dětská 915* ze dne 29. srpna 2003.
23. *Pracovní náplně zaměstnanců školy* (nedatováno).
24. *Klasifikační řád* (nedatováno).

ZÁVĚR

Převážná většina pedagogů v základní škole splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a vyučuje předměty v rámci svojí aprobace. Dílčí nedostatky jsou kompenzovány účastí jednotlivých vyučujících na akcích v rámci dalšího vzdělávání. Pedagogický sbor je postupně obměňován a zlepšuje se jeho věkové složení.

Materiálně-technické podmínky školy se zlepšují, zvláště v oblasti výuky tělesné výchovy dosahují velmi dobré úrovně. Výraznější nedostatky se projevují v množství a sortimentu učebních pomůcek, množství, stavu a využívání didaktické techniky a počtu a vybavení odborných učeben.

Vyučující ve sledovaných hodinách i předmětech probírali učivo stanovené osnovami pro daný ročník. Bezprostřední i dlouhodobá příprava vyučujících byla velmi dobrá s výraznými pozitivy v oblasti tělesné výchovy. Nižší využití učebních pomůcek a didaktické techniky vychází ze současného vybavení školy.

Organizace výuky umožňovala individuální péči nejen o žáky s vývojovými poruchami učení. Uplatňované metody a formy práce ve většině předmětů byly pestré a vyučující uplatňovali poznatky získané v rámci dalšího vzdělávání. V některých případech však jejich realizace nepřinášela zvýšenou efektivitu práce a nebyly tak výraznějším přínosem pro žáky a vyučující. Žáci byli ve většině hodin vhodnou formou motivováni a projevovali zájem o výuku.

Srovnáním se závěry poslední inspekce lze konstatovat, že si škola udržuje velmi dobrou úroveň v oblasti výchovy a vzdělávání. Přetrvávají nedostatky v materiálně-technickém zabezpečení výuky většiny předmětů kromě tělesné výchovy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Crhonek	.....
Členové týmu	Mgr. Věra Dufková	.....
	Mgr. Olga Novotná	.....
	PaedDr. Zbyněk Knop	.....

Další zaměstnanci ČŠI Oldřiška Křenková
Ludmila Kubicová

V Novém Jičíně dne 11. června 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. června 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Božena Zedková	.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, mládeže a sportu, 2. října 17, Ostrava 702 18	2004-06-30	n4-1275/04-5177
Zřizovatel-Statutární město Ostrava, Městský obvod Poruba, Klimkovická 28/55, 708 56 Ostrava-Poruba	2004-06-30	n4-1276/04-5177
Rada školy-MUDr Roman Stroupek, I. Sekaniny 1812, 708 00 Ostrava-Poruba	2004-06-30	n4-1277/04-5177

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.